

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobců **a) J1. F., b) A. F., a c) N. F.**, zastoupené zákonným zástupcem J1. F. (právní nástupci žalobkyně J2. F., zastoupené Mgr. Annou Zinglovou, advokátkou se sídlem Na Zájezdu 16, 101 00 Praha 10), proti žalovanému **Finančnímu ředitelství v Českých Budějovicích**, se sídlem Mánesova 3a, 371 87 České Budějovice, proti rozhodnutí ze dne 8. 9. 2005, č. j. 1793/150/2004, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 8. 2. 2006, č. j. 10 Ca 170/2005 - 39,

t a k t o :

- I.** Řízení **s e z a s t a v u j e .**
- II.** Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 8712 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám Mgr. Anny Zinglové, advokátky.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 3. 11. 2004 zamítl žalovaný odvolání J2. F. (dále jen „původní žalobkyně“) proti dodatečnému platebnímu výměru na daň z přidané hodnoty vydanému Finančním úřadem v Milevsku (dále jen „správce daně“) dne 20. 8. 2003, jímž byl původní žalobkyni sdělen předpis penále na dani z přidané hodnoty ve výši 2 698 137 Kč za zdaňovací období od 1. 10. 1997 do 31. 10. 1997.

Proti rozhodnutí žalovaného brojila původní žalobkyně žalobou ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích, který ji však dne 8. 2. 2006 zamítl. Ve včas podané kasační stížnosti pak původní žalobkyně napadla rozhodnutí krajského soudu pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] a navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Podáním ze dne 28. 5. 2007 sdělil žalovaný zdejšímu soudu, že dne 16. 5. 2007 nabylo právní moci rozhodnutí, kterým zrušil rozhodnutí správce daně č. j. 16674/03/098970 ze dne 7. 7. 2003, kterým správce daně dodatečně vyměřil původní žalobkyni daň z přidané hodnoty ve výši 2 171 400 Kč. Zrušující rozhodnutí vydal žalovaný na základě právního názoru vyjádřeného v rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 2. 4. 2007, č. j. 10 Ca 46/2007 a jemu předcházejícímu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2007, č. j. 8 Afs 28/2005 - 66. Současně sdělil, že z důvodu úmrtí původní

žalobkyně bylo zrušující rozhodnutí doručeno správci dědictví. Zrušením rozhodnutí, kterým byla dodatečně vyměřena daň z přidané hodnoty za zdaňovací období říjen 1997 došlo ve smyslu zákona České národní rady č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „daňový řád“), podle kterého sleduje příslušenství osud daně, též k zániku daňového penále týkajícího se této daně. Toto penále je předmětem právě projednávané kasační stížnosti. Žalovaný závěrem navrhl, aby Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti zastavil, neboť jsou naplněny podmínky pro uplatnění § 62 odst. 1 a 4 s. ř. s. (uspokojení navrhovatele).

Nejvyšší správní soud tedy dne 28. 6. 2007 v souladu s § 62 odst. 2 s. ř. s. vrátil žalovanému správní spis a vyzval ho k vydání opatření, rozhodnutí nebo provedení úkonu směřujícího k uspokojení navrhovatele. Dopisem ze dne 24. 7. 2007 oznámil žalovaný zdejšímu soudu vrácení zaplaceného penále a úrok správci dědictví po zemřelé původní žalobkyni, což doložil sdělením správce daně a platebním poukazem.

K přípisu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2007 sdělila notářka JUDr. L. L. jednající jako soudní komisařka v řízení o dědictví po zemřelé původní žalobkyni jména dědiců (právních nástupců) původní žalobkyně. Tyto dědice zdejší soud přípisem ze dne 6. 9. 2007 vyzval ve smyslu § 62 odst. 3 s. ř. s., aby se vyjádřili, zda se cítí postupem žalovaného uspokojeni.

Právní nástupci původní žalobkyně (žalobci) svými dopisy ze dne 21. 9. 2007 sdělili Nejvyššímu správnímu soudu, že se vrácením daňového penále necítí uspokojeni. Žalovaný nevydal žádné nové rozhodnutí, opatření ani neprovedl jiný úkon, jímž by žalobce uspokojil v jiném rozsahu, než je vrácení zaplacené daně, jejího příslušenství a úroků na základě nezákonně vystavených platebních výměrů. Správcem daně přiznaný úrok je podle žalobců zcela v nepoměru s výší nezákonně předepsané daně a jejího příslušenství a dobou, po kterou tato situace trvala. Správce daně navíc neuspokojil nijak náhradu výdajů daňového a soudního řízení a neřešil ani majetkovou a nemajetkovou újmu, která vznikla nesprávným úředním postupem správce daně. Jako principiální je podle žalobců možno považovat i postup správce daně při stanovení výše penále, který je předmětem projednávané kasační stížnosti.

K vyjádřením žalobců Nejvyšší správní soud poznamenává, že žalobcům bylo vráceno uhrazené penále a zákonný úrok. Jako důvod svého neuspokojení pak žalobci uvádí nepoměr mezi přiznaným úrokem a výší nezákonně předepsané daně a jejího příslušenství. K tomu lze pouze uvést, že jednotlivé sazby daně, penále a úroků jsou stanoveny zákonem a správce daně se proto jimi musí řídit; nemůže tedy žalobce uspokojit v tomto ohledu více než v rozsahu, v jakém to učinil.

K nákladům daňového a soudního řízení je nutno poznamenat, že náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti přiznává žalobcům zdejší soud v souladu s § 60 odst. 3 věta druhá s. ř. s. (blíže viz část týkající se náhrady nákladů řízení). Požadují-li žalobci další náhrady včetně majetkové a nemajetkové újmy způsobené nesprávným úředním postupem, pak tyto svoje nároky musí uplatnit zákonným způsobem podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád). Správce daně ani žalovaný není oprávněn tyto nároky žalobců v daňovém řízení uspokojit a jejich námitka proto nemá opodstatnění.

Domnívají-li se žalobci, že kasační stížnost by měla být projednána z důvodu přezkumu postupu správce daně při stanovení výše penále, pak tato námitka postrádá rozumný smysl. Jelikož žalovaný zrušil rozhodnutí, jímž byla původní žalobkyni dodatečně doměřena daň, zaniklo současně ve smyslu § 58 daňového řádu předepsané penále: přezkoumávat za této situace postup, jakým správce daně předmětné penále stanovil či vypočetl nemá žádný praktický význam, neboť penále již po žalobcích požadováno nebude.

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že i přes nesouhlas žalobců je ze všech okolností případu zřejmé, že k jejich uspokojení došlo vrácením uhrazeného penále, zaplacením zákonného úroku a zánikem předepsaného penále ex lege. Žádný další způsob uspokojení žalobců nepřipadá v daňovém řízení v úvahu; jiné nároky žalobců je možno uspokojit pouze v jiných řízeních. Z uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti zastavil podle § 62 odst. 4 věta druhá s. ř. s. ve spojení s § 47 písm. c) téhož zákona.

K otázce povinného zastoupení žalobců advokátem v řízení o kasační stížnosti v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. Nejvyšší správní soud uvádí, že původní žalobkyně byla v době podání kasační stížnosti zastoupena advokátkou, a proto byly splněny podmínky řízení. Úmrtím původní žalobkyně vztah zastoupení zanikl, nicméně vzhledem ke krokům žalovaného, které vedly k uspokojení žalobců (jak je popsáno shora), by trvání na povinném zastoupení žalobců advokátem bylo nadbytečné a formalistické, neboť by vedlo pouze k prodlužování řízení.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s., podle nějž, bylo-li řízení zastaveno pro uspokojení navrhovatele, má navrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení. Jelikož původní žalobkyně byla v době podání kasační stížnosti zastoupena advokátkou, tvoří náklady řízení žalobců mimosmluvní odměna zástupkyně podle § 11 odst. 1 písm. a) a d). Soud proto přiznal žalobcům částku 4200 Kč za dva úkony právní služby provedené v době zastoupení spočívající v převzetí a přípravě věci a v podání kasační stížnosti [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu] a dále částku 600 Kč jako paušální náhradu výdajů s těmito úkony spojenými [§ 13 odst. 3 advokátního tarifu]. Jelikož zástupkyně původní žalobkyně je plátcem daně z přidané hodnoty, zvýšil soud mimosmluvní odměnu o částku 912 Kč odpovídající této dani (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). K mimosmluvní odměně pak soud připočetl částku 3000 Kč odpovídající soudnímu poplatku za kasační stížnost. Celkem tedy žalobcům na náhradě nákladů řízení náleží částka ve výši 8712 Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. října 2007

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu